

Årsrapport 2017

CVR: 66 67 10 11
Sparekassen for Nørre Nebel og Omegn
Bredgade 46, 6830 Nørre Nebel

Godkendt på repræsentantskabsmødet 22. marts 2018
Dirigent: Knud Erik Jensen

Indholdsfortegnelse	Side
Oplysninger om sparekassen	3
Ledelsespåtegning	4
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	5
Ledelsesberetning	9
Resultat- og totalindkomstopgørelse for 2017	16
Balance pr. 31.12.2017	17
Egenkapitalopgørelse for 2017	18
Noter	19

Oplysninger om sparekassen

Sparekassen for Nørre Nebel og Omegn
Bredgade 46
6830 Nørre Nebel
CVR-nr.: 66 67 10 11
Hjemstedskommune: Varde Kommune

Telefon: 75 28 84 00
Telefax: 75 28 82 27
Internet: www.sparnebel.dk
E-mail: post@sparnebel.dk

Bestyrelse

Peter Gammelvind
Knud Erik Jensen
Sven Karsten Andresen
Helle Føns
Peder Christian Dahl
Andreas Christian Beier

Direktion

Sidsel Marie Løvvang

Revision

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Godkendt på sparekassens repræsentantskabsmøde, den 22. marts 2018

Dirigent

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017 for Sparekassen for Nørre Nebel og Omegn.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af sparekassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt af resultatet af sparekassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i sparekassens aktiviteter og økonomiske forhold, samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som sparekassen kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til repræsentantskabets godkendelse.

Nørre Nebel, den 6. marts 2018

Direktion

Sidsel Marie Løvvang
direktør

Bestyrelse

Peter Gammelvind
formand

Knud Erik Jensen
næstformand

Sven Karsten Andresen

Helle Føns

Peder Christian Dahl

Andreas Christian Beier

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til repræsentantskabet i Sparekassen for Nørre Nebel og Omegn

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Sparekassen for Nørre Nebel og Omegn for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2017, der omfatter resultatopgørelse og totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af sparekassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt af resultatet af sparekassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2017 i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til bestyrelsen.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit ”Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet”. Vi er uafhængige af sparekassen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA’s Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i artikel 5, stk. 1, i forordning (EU) nr. 537/2014.

Vi blev første gang valgt som revisor for Sparekassen for Nørre Nebel og Omegn før 1995 og skal derfor senest fratræde som revisor for sparekassen på repræsentantskabsmødet i 2021. Vi er genvalgt årligt ved repræsentantskabsbeslutning i en samlet sammenhængende opgaveperiode på mere end 23 år frem til og med regnskabsåret 2017.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af årsregnskabet for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2017. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af årsregnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

<p>Nedskrivninger på udlån</p> <p>Udlån udgør 700 mio.kr. pr. 31. december 2017 (697 mio.kr. pr. 31. december 2016), og der er foretaget nedskrivninger herpå med 100 mio.kr. pr. 31. december 2017 (110 mio.kr. pr. 31. december 2016).</p> <p>Fastlæggelsen af nedskrivningsbehovet på udlån til erhverv, herunder landbrug er forbundet med betydelig usikkerhed og i et vist omfang baseret på ledelsens skøn. Som følge af væsentligheden af disse skøn og størrelsen af udlån til erhverv er revision af nedskrivninger på udlån til erhverv, herunder landbrug et centralt forhold ved revisionen.</p> <p>Principperne for opgørelse af nedskrivningsbehovet er nærmere beskrevet i anvendt regnskabspraksis, og ledelsen har nærmere beskrevet håndteringen af kreditrisici samt vurdering af nedskrivningsbehovet i note 22 og 23.</p> <p>De forhold vedrørende udlån til erhverv, som indeholder størst skøn og som derfor kræver øget opmærksomhed ved revisionen er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vurdering af om udlån er værdiforringede. • Værdiansættelse af sikkerheder og fremtidige pengestrømme som indgår i opgørelsen af nedskrivningsbehovet på værdiforringede udlån. • Ledelsesmæssige skøn knyttet til fastsættelsen af det forventede tab, herunder vurderingen af størrelsen af ledelsesmæssige tillæg til de gruppevise nedskrivninger. 	<p>Forholdet er behandlet således i revisionen</p> <p>Baseret på vores risikovurdering har revisionen omfattet en gennemgang af relevante forretningsgange for nedskrivninger, test af kontroller og analyse i udviklingen af kreditkvaliteten på udlån til erhverv, herunder landbrug, og størrelsen af nedskrivningerne.</p> <p>Vores revisionshandlinger har desuden konkret omfattet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En gennemgang og vurdering af sparekassens overordnede metoder for overvågningen af kreditrisikoen på udlån til erhverv. • Test af sparekassens interne kontroller for identifikation af udlån til erhverv, hvor der er indikation på risiko for værdiforringelse, samt test af kontroller på nedskrivningsberegninger. • Gennemgang af større udlån til erhverv. • Stikprøvevis gennemgang af udlån til erhverv med svaghestegn for at vurdere, hvorvidt der efter vores opfattelse burde have været foretaget en nedskrivningsvurdering. • For udlån til erhverv med objektiv indikation for værdiforringelse har vi stikprøvevist testet, at det opgjorte nedskrivningsbehov er i overensstemmelse med lovgivningens og sparekassens retningslinjer herom. • For udlån med ejendomme, herunder landbrugsejendomme stillet til sikkerhed, har vi for vurdering af opgørelsen af et muligt nedskrivningsbehov på værdiforringede udlån sammenholdt sparekassens principper for værdiansættelse af erhvervs- og landbrugsejendomme, herunder afkastkrav, lejeniveauer samt hektarpriser med statistikker fra eksterne kilder, aktuelle udbudspriser samt udmeldinger fra Finanstilsynet mv.
--	---

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere sparekassens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere sparekassen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af sparekassens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om sparekassens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er

opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at sparekassen ikke længere kan fortsætte driften.

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af årsregnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentlig inkonsistent med årsregnskabet, eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med lov om finansiel virksomheds krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Silkeborg, 6. marts 2018

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 33 96 35 56

Henrik Anders Laursen
statsautoriseret revisor
MNE-nr. 16549

Ledelsesberetning 2017

Hovedaktivitet

Sparekassens hovedaktivitet er at udbyde finansielle produkter til private kunder og erhvervs-kunder. Sparekassen ønsker at kunne tilbyde kunderne et bredt sortiment af produkter kombineret med professionel rådgivning.

Udvikling i aktivitet og økonomiske forhold

Årets resultat udgør et overskud på 33 mio. kr. før skat mod et overskud på 22 mio. kr. før skat i 2016. Resultatet er væsentlig påvirket af:

- Tilbageførsel af nedskrivninger på udlån i alt 4,6 mio. kr. I 2016 udgjorde nedskrivningerne 9,0 mio. kr. En positiv forskel på 13,6 mio. kr.
- Renteindtægter af udlån og andre tilgodehavender på 41,3 mio. kr. hvilket er et fald på 2,5 mio. kr. eller 5,7 % i forhold til 2016.
- Gebyrindtægter på 21,4 mio. kr., en stigning på 1,1 mio. kr. i forhold til 2016.
- Et afkast af fondsbeholdningen og afledte finansielle instrumenter på 15,3 mio. kr., hvoraf afkast på sektorpapirer udgør 4,0 mio. kr. I 2016 udgjorde afkastet 15,6 mio. kr., hvoraf kursgevinsten på sektorpapirer udgjorde 6,3 mio.

Ledelsen betragter resultatet som yderst tilfredsstillende.

Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris er steget med 1,9 % til 695 mio. kr. og indlån inkl. puljer er steget med 3,1 % til 1.807 mio. kr.

I halvårsrapporten for 2017 var forventningerne til den ordinære drift ca. 22 mio. kr. Resultatet af årets ordinære drift udgør 22,4 mio. kr. opgjort som følger:

Netto rente- og gebyrindtægter	69.145 t.kr.
Udgifter til personale og administration	- 46.023 t.kr.
Af- og nedskrivning på materielle aktiver	- 679 t.kr. = 22.443 t.kr.

Kapitalgrundlag, risikostyring og kapitalbehov

Sparekassen skal i henhold til lovgivningen have et kapitalgrundlag, der understøtter risikoprofilen. Ledelsen har valgt at opgøre kredit- og markedsrisikoen efter standardmetoden og operationel risiko efter basisindikatormetoden. Det er fortsat ledelsens vurdering, at der ikke pt. er behov for at anvende mere avancerede metoder til opgørelsen af kapitalen. Vedrørende risikostyring henvises til note 22.

Pr. 31. december 2017 udgør sparekassens egenkapital 285 mio. kr. en forøgelse på 27 mio. kr. i forhold til 31. december 2016.

Sparekassens risikoeksponering er opgjort til	1.252 mio. kr.
Kapitalgrundlaget kan opgøres til	266 mio. kr.
Svarende til en faktisk kapitalprocent pr. 31. dec. 2017 på	21,2 %
Det individuelle kapitalbehov er opgjort til	10,2 %
Det individuelle kapitalbehov er bl.a. fastsat ud fra ledelsens forventninger til fremtiden m.m.	

I henhold til lov om finansiel virksomhed skal bestyrelsen og direktionen sikre, at sparekassen har et tilstrækkeligt kapitalgrundlag, hvilket er den kapital, der efter ledelsens vurdering som minimum skal til for at dække alle væsentlige risici.

Opgørelsen af kapitalbehovet er baseret på bekendtgørelse om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og kapitalbehov og på Finanstilsynets vejledning herom. Sparekassen har på baggrund af det beregnede kapitalkrav opgjort en overdækning på 120 mio. kr., som udgør forskellen mellem det nuværende kapitalkrav med tillæg af en kapitalbevarings- og konjunkturbuffer på i alt 1,39 % og den faktiske kapital. Sparekassen har opgjort kapitalbehovet/solvensbehovet efter en 8+ tilgang svarende til Finanstilsynets foretrukne metode.

Det er ledelsens vurdering, at kapitalen er tilstrækkelig til at dække den risiko, der er forbundet med sparekassens aktiviteter. Sparekassen forventer således at kunne leve fuldt ud op til kravene, som de er udformet pt., hvorfor årsregnskabet aflægges som going concern.

Væsentlige uforudsete ændringer i vejledning om tilstrækkelig kapitalgrundlag eller i Finanstilsynets fortolkning eller praksis for vurdering af det nødvendige kapitalbehov/solvensbehov kan medføre, at sparekassens kapitalmæssige overdækning mindskes. Ligeledes kan fortsatte nedadgående konjunkturer og væsentlige uforudsete begivenheder hos kunder påvirke sparekassens kapitalbehov.

Der henvises til sparekassens hjemmeside www.sparnebel.dk/Om-os/Regnskab for en beskrivelse og uddybning af kapitalbehovet samt opgørelsesmetoderne for 2017.

Kommende kapitalkrav

Kapitalbevaringsbuffer. Pr. den 1. januar 2017 er kapitalbevaringsbufferen steget med yderligere 0,625 % point til 1,25 %. Pr. den 1. januar 2019 er kapitalbevaringsbufferen fuldt implementeret med 2,5 %.

Kontracyklisk kapitalbuffer. Pr. 31. december 2017 har vi beregnet sparekassens kontracykliske kapitalbuffer til 0,14 % pga. eksponeringer mod lande, hvor den kontracykliske kapitalbuffer er aktiveret. I december 2017 anbefalede det systemiske risikoråd regeringen, at der i Danmark aktiveres en kontracyklisk kapitalbuffer på 0,5 % gældende fra marts 2019. Den kontracykliske kapitalbuffer kan maksimalt udgøre 2,5 %.

NEP-krav. Med virkning fra den 1. januar 2019 starter indfasningen af NEP-tillægget, der skal være fuldt opfyldt den 1. januar 2023. NEP-kravet har som formål at sikre, at det enkelte pengeinstitut har tilstrækkeligt med nedskrivningsegne passiver (NEP) til, at der kan gennemføres en smidig restrukturering eller afvikling af et pengeinstitut, hvis det bliver nødlidende, uden involvering af statslige midler, og uden at afviklingen får væsentlig negativ effekt på den finansielle stabilitet. NEP-kravet er et udtryk for hvor stor en polstring – målt i forhold til de risikovægtede eksponeringer – et pengeinstitut skal have. For pengeinstitutter med en balance på mindre end 3 mia. euro fastsætter Finanstilsynet NEP-tillægget i intervallet 3,5 – 6 % med et gennemsnit på 4,7 %. Finanstilsynet har i december 2017 fastsat sparekassens foreløbige NEP-tillæg på basis af de risikovægtede eksponeringer ultimo 2016. Det foreløbige fastsatte NEP-tillæg er 5 %. Finanstilsynet genberegner og meddeler NEP-tillægget en gang årligt. NEP-tillægget er således ikke konstant, men ændrer sig fra år til år. Finanstilsynet forventer at fastsætte det endelige NEP-tillæg medio 2018 gældende fra 1. januar 2019.

Når NEP-tillægget i 2023 er fuldt indfaset kan sparekassens maksimale kapitalkrav blive:

	Kapitalkrav ultimo 2017	Kapitalkrav 2023 (maks.)	
Lovpligtigt kapitalkrav	8,00 %	8,00 %	
Kapitalbevaringsbuffer	1,25 %	2,50 %	
Kontracyklisk kapitalbuffer	0,14 %	2,50 %	endnu ikke aktiveret
NEP-tillægget	<u>0,00 %</u>	<u>6,00 %</u>	det maksimale tillæg
I alt	9,39 %	19,00 %	
Individuelt kapitalbehovstillæg	<u>2,20 %</u>	<u>2,20 %</u>	opgjort ultimo 2017, varierer
I alt	11,59 %	21,20 %	

Med sparekassens nuværende kapitalprocent på 21,23 lever vi akkurat op til de maksimale krav i 2023 under forudsætning af, at kapitalbehovstillægget ikke forøges.

Fremtidig indtjening er nødvendig for at bevare en passende overdækning og have mulighed for vækst. Sparekassen ledelse ønsker en overdækning på 4 %.

Likviditet

Likviditetsdækningskravet (LCR) blev indført fra 4. kvartal 2015, og indfases gradvist frem mod 2018, hvor kravet udgør 100 %. Sparekassen har opgjort LCR til 399 % pr. 31. december 2017.

Sparekassens likviditetsreserve opgjort i henhold til § 152 udgjorde ved udgangen af 2017 1.056 mio. kr., hvilket udgør en overdækning på 395 procent.

Ledelsen vurderer fortsat, at sparekassen har tilstrækkelig likviditet til at gennemføre driften i 2018 og 2019.

Usikkerhed ved indregning og måling

Den væsentlige usikkerhed ved indregning og måling knytter sig til nedskrivninger på udlån, hensættelser på garantier og værdiansættelse af finansielle instrumenter. Ledelsen vurderer, at usikkerheden ved regnskabsaflæggelsen for 2017 er på et niveau, der er forsvarligt. Vi henviser til beskrivelse heraf i note 23.

Tilsynsdiamanten

Sparekassen har i lighed med tidligere år opgjort de forskellige målepunkter i den såkaldte tilsynsdiamant. Tilsynsdiamanten fastlægger en række særlige risikoområder med tilhørende grænseværdier. Ved udgangen af 2017 ligger sparekassen inden for samtlige grænseværdier i tilsynsdiamanten, hvilket fremgår af nedenstående tabel.

Pejlemærke	Grænseværdi	Sparekassen
Sum af store engagementer	< 125 % af kapitalgrundlaget	16,4 %
Udlånsvækst p.a.	< 20 %	0,4 %
Ejendomseksponering	< 25 % af udlån og garantier	6,3 %
Stabil funding	Udlån / arbejdende kapital fratrukket obligationer med en restløbetid under 1 år < 1,00	0,3
Likviditetsoverdækning	> 50 %	395 %

Finanstilsynet indfører med virkning fra den 1. januar 2018 et nyt pejlemærke for store eksponeringer. Summen af de 20 største eksponeringer må højst udgøre 175 % af den egentlige

kernekapital. Summen af sparekassens 20 største eksponeringer pr. 31. december 2017 udgør 251 mio. kr., hvilket svarer til 94 % af den egentlige kernekapital.

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er fra balancedagen og frem til i dag ikke indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

På tidspunktet for offentliggørelse af denne årsrapport er regnskabsstandarden IFRS 9, der erstatter standarden IAS 39, trådt i kraft med virkning fra 1. januar 2018.

Regnskabsstandarden IFRS 9 ændrer i væsentlig grad ved de gældende regler for klassifikation og måling af finansielle aktiver, regnskabsmæssige nedskrivninger og i nogen grad ved reglerne om regnskabsmæssig sikring.

De overordnede bestemmelser i IFRS 9 er tilsvarende indarbejdet i den danske regnskabsbekendtgørelse og suppleret af særlige danske nedskrivningsregler i regnskabsbekendtgørelsens bilag 10, der udfylder de overordnede principper i IFRS 9.

Den ændrede danske regnskabsbekendtgørelse træder i kraft samtidig med IFRS 9, dvs. for regnskabsperioden, der begynder 1. januar 2018.

Den forventede virkning af IFRS 9-nedskrivningsreglerne udgør efter skat 2 til 3 mio. kr., der fuldt ud indregnes i åbningsbalancen pr. 1. januar 2018.

For at imødegå en utilsigtet effekt på kapitalgrundlaget og dermed pengeinstitutternes muligheder for at understøtte kreditgivningen, har Europa-Kommissionen vedtaget en 5-årig overgangsordning således, at en negativ effekt af IFRS 9-nedskrivningsreglerne først får fuld virkning på kapitalgrundlaget efter 5 år.

Det er frivilligt for pengeinstitutterne at anvende overgangsordningen, men pengeinstitutterne skal meddele Finanstilsynet deres beslutning samt offentliggøre beslutningen.

Sparekassen har besluttet ikke at anvende overgangsordningen.

For en nærmere beskrivelse af IFRS 9 henvises til note 23 ”anvendt regnskabspraksis” under ”kommende regnskabsregler”.

Forventet udvikling og andre udsagn om fremtiden

Den økonomiske udvikling forventes fortsat at give udfordringer for den finansielle sektor. Det er ledelsens forventning, at der i 2018 fortsat vil være et svagt stigende udlån. Afkastet af fondsbeholdningen og heraf afledte finansielle instrumenter forventes pga. den fortsat lave rente i 2018 at være på niveau med foregående år. Der forventes stadig et stort aktivitetsniveau med stor efterspørgsel efter sparekassens produkter og rådgivning. Dette medfører svagt stigende gebyrindtægter, men vil også kræve flere ressourcer, der resulterer i større administrative omkostninger.

Forventet resultat i 2018:

Netto rente- og gebyrindtægter	68 mio. kr.
Kursreguleringer	2 mio. kr.
Udgifter til administration	49 mio. kr.
Af- og nedskrivninger	2 mio. kr.

Forventet resultat før skat 19 mio. kr.

Det kan ikke afvises, at en negativ udvikling indenfor brancher, hvor sparekassen har ikke ubetydelige engagementer samt ændrede regler eller praksis på området for måling af engagementerne, kan medføre yderligere nedskrivninger og hensættelser, der vil påvirke vurderingen af sparekassens aktiver og passiver.

Sparekassen har en stor beholdning af obligationer, hvorfor uro på de finansielle markeder kan medføre kurstab på obligationsbeholdningen og dermed påvirke sparekassens resultat for 2018 ikke ubetydeligt.

Redegørelse om underrepræsenteret køn i sparekassens øverste ledelseslag samt øvrige ledelsesniveauer

I sparekassen tror vi på, at mangfoldighed er med til at skabe bedre resultater og hjælper os til at træffe bedre beslutninger, og vi arbejder derfor med at skabe større diversitet i organisationen. Vi har et mål om at skabe en god balance mellem mænd og kvinder i ledelsen af vores organisation.

Måltal for det underrepræsenterede køn i bestyrelsen

Pr. 31. december 2017 udgør andelen af kvinder i sparekassens bestyrelse 17 % svarende til 1 person. Ud fra en konkret vurdering af sparekassens forhold herunder de kompetencer, der skal være til stede i bestyrelsen, er målet, at andelen udgør minimum 15 %. Måltallet er således opfyldt pr. 31. december 2017.

Ledelsen

Bestyrelsesmedlemmer vælges af repræsentantskabet for en periode på 4 år ad gangen. Bestyrelsen skal bestå af 5-7 medlemmer og består for tiden af 6 medlemmer. Inden indstilling til valg af bestyrelsesmedlemmer, vurderer bestyrelsen hvilken viden og erfaring, der er behov for, for at bestyrelsen har de nødvendige kompetencer.

Bestyrelsen vælger selv sin formand og næstformand.

Sparekassen har ikke medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer.

Medlemmer og kompetencer

Bestyrelsesformand Peter Gammelvind, Varde:

Født i 1950. Bestyrelsesmedlem siden 2010 og senest genvalgt i 2014 for 4 år.

Uafhængigt bestyrelsesmedlem i henhold til reglerne om god selskabsledelse.

Statsaut. revisor og tidligere partner i Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab.

Næstformand Knud Erik Jensen, Nørre Nebel:

Født i 1957. Bestyrelsesmedlem siden 2011 og senest genvalgt i 2017 for 4 år.
Uafhængigt bestyrelsesmedlem i henhold til reglerne om god selskabsledelse.
Faglært landmand. Mælkeproducent.

Sven Karsten Andresen, Lunde:

Født i 1957. Bestyrelsesmedlem siden 1996 og senest genvalgt i 2016 for 4 år.
Afhængigt bestyrelsesmedlem i henhold til reglerne om god selskabsledelse.
Faglært landmand. Fhv. slagtesvineproducent.

Andreas Christian Beier, Kvong:

Født i 1962. Bestyrelsesmedlem siden 2011, og senest genvalgt i 2015 for 4 år.
Uafhængigt bestyrelsesmedlem i henhold til reglerne om god selskabsledelse.
Selvstændig erhvervsdrivende.

Peder Christian Dahl, Nørre Nebel:

Født i 1969. Bestyrelsesmedlem siden 2013, og senest genvalgt i 2017 for 4 år.
Uafhængigt bestyrelsesmedlem i henhold til reglerne om god selskabsledelse.
Selvstændig fysioterapeut.

Helle Føns, Esbjerg:

Født i 1961. Bestyrelsesmedlem siden 2014, valgt for 4 år.
Uafhængigt bestyrelsesmedlem i henhold til reglerne om god selskabsledelse.
Cand. merc. aud.
Selvstændig freelance regnskabschef

Direktionens fratrædelsesordninger afviger ikke fra normerne i branchen. Direktion og bestyrelse er ikke omfattet af nogen form for variabel aflønning.

Ledelseshverv

Oversigt over direktions- og bestyrelsesmedlemmers ledelseshverv i erhvervsdrivende virksomheder pr. 31. december 2017:

Peter Gammelvind:

Administrerende direktør og bestyrelsesmedlem i Polwind ApS
Administrerende direktør og bestyrelsesmedlem i Rivendell ApS
Administrerende direktør og bestyrelsesmedlem i Pant Invest III A/S
Administrerende direktør i ADK Holding ApS
Formand for bestyrelsen i Sønder Omme Tømmerhandel Holding A/S
Formand for bestyrelsen i Hans Helle Sdr. Omme Tømmerhandel A/S
Formand for bestyrelsen i Dansk Fiskefartøjsforening F.m.b.a.
Bestyrelsesmedlem i Danske Fiskeres Forsikring, Gensigt selskab
Bestyrelsesmedlem i Dansk Fartøjsforsikring A/S
Bestyrelsesmedlem i J. V. Steffensens Bygningsartikler A/S

Andreas Christian Beier:

Direktør i JA Kvong Invest ApS
Formand for bestyrelsen i SAC Kvong A/S
Bestyrelsesmedlem i Nørregaard Kvong ApS

Øvrige direktions- og bestyrelsesmedlemmer har ingen ledelseshverv i andre erhvervsdrivende virksomheder.

Anbefaling for god selskabsledelse

Komiteen for god selskabsledelse udsendte i 2005 reviderede anbefalinger for god selskabsledelse. Anbefalingerne er senest opdateret i maj 2014.

Finansrådet har i november 2013 udsendt et ledelseskodex med anbefalinger til medlemsvirksomhederne.

Sparekassen har forholdt sig til anbefalingerne og redegjort for, hvorledes anbefalingerne er overholdt i ”Redegørelse vedrørende anbefalingerne for god selskabsledelse” og ”Redegørelse vedrørende Finansrådets ledelseskodex”, som begge er offentliggjort på vores hjemmeside [www.sparnebel.dk/Om-os/Politikker & redegørelser](http://www.sparnebel.dk/Om-os/Politikker%20&%20redegørelser), hvortil der henvises.

Risikostyring

Bestyrelsen vurderer løbende og mindst en gang årligt risikoforhold og de enkelte risikofaktorer, som er forbundet med sparekassens aktiviteter. Bestyrelsen vedtager retningslinjer for de centrale risikoområder, følger udviklingen og sikrer tilstedeværelse af planer for styringen af de enkelte risikofaktorer. Der henvises til regnskabet note 22.

Whistleblower

Med henblik på at give mulighed for hensigtsmæssig og fortrolig rapportering af alvorlige forseelser eller mistanke herom blev der i 2014 etableret en whistleblower ordning, hvori sparekassens medarbejdere kan indrapportere uetisk adfærd, som de måtte være bekendt med eller have mistanke om.

Whistleblower ordningen er forankret i bestyrelsen, som på lukkede møder uden deltagelse af direktionen behandler og agerer på eventuelle forhold, som er rapporteret. Bestyrelsen har ikke modtaget rapporter i 2017.

Revisionsudvalg

Bestyrelsen har nedlagt revisionsudvalget, hvorefter revisionsudvalgets opgaver varetages af bestyrelsen.

Resultatopgørelse for 2017

	Note	2017 t.kr.	2016 t.kr.
Renteindtægter	2	50.707	53.542
Renteudgifter	3	1.821	2.613
Netto renteindtægter		48.886	50.929
Udbytte af aktier mv.		132	885
Gebyrer og provisionsindtægter	4	21.467	20.277
Afgivne gebyrer og provisionsudgifter		1.340	1.563
Netto rente- og gebyrindtægter		69.145	70.528
Kursreguleringer	5	5.905	4.976
Udgifter til personale og administration	6	46.023	44.162
Af- og nedskrivninger på materielle aktiver		679	516
Andre driftsudgifter		15	15
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.	7	-4.591	9.048
Resultat før skat		32.924	21.763
Skat	8	6.404	3.430
Årets resultat		26.520	18.333
Overskudsfordeling			
Årets resultat		26.520	18.333
I alt til disposition		26.520	18.333
Henlagt til overført overskud		26.520	18.333
I alt anvendt		26.520	18.333
Totalindkomstopgørelse			
Årets resultat		26.520	18.333
Værdiregulering af domicilejendomme		100	174
Anden totalindkomst efter skat		26.620	18.507
Årets totalindkomst		26.620	18.507

Balance pr. 31.12.2017**Aktiver**

	<u>Note</u>	<u>2017</u> <u>t.kr.</u>	<u>2016</u> <u>t.kr.</u>
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker		46.321	39.494
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	9	46.157	41.394
Udlån og tilgodehavender til dagsværdi	12	5.000	14.963
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	12	694.771	681.763
Obligationer til dagsværdi	10	981.529	995.505
Aktier mv.	11	63.844	58.508
Aktiver tilknyttet puljeordninger	16	250.339	181.574
Grunde og bygninger:			
Domicilejendomme	13	12.600	12.750
Øvrige materielle aktiver	14	1.413	1.196
Aktuelle skatteaktiver		230	740
Udskudte skatteaktiver	15	4	31
Aktiver i midlertidig besiddelse		0	90
Andre aktiver		12.490	7.219
Periodeafgrænsningsposter		2.793	2.647
Aktiver i alt		<u>2.117.491</u>	<u>2.037.874</u>

Balance pr. 31.12.2017**Passiver**

Gæld	Note	2017 t.kr.	2016 t.kr.
Indlån og anden gæld	17	1.556.455	1.571.412
Indlån i puljeordninger		250.339	181.574
Andre passiver		25.013	25.453
Periodeafgrænsningsposter		505	727
Gæld i alt		1.832.312	1.779.166
Hensatte forpligtelser			
Andre hensatte forpligtelser		563	712
Hensatte forpligtelser i alt		563	712
Egenkapital			
Opskrivningshenlæggelser		2.315	2.215
Overført overskud		282.301	255.781
Egenkapital i alt		284.616	257.996
Passiver i alt		2.117.491	2.037.874

Øvrige noter, herunder eventualforpligtelser 18 - 23

Egenkapitalopgørelse for 2017

	Opskrivnings- henlæggelser t.kr.	Overført overskud t.kr.	I alt t.kr.
Egenkapital 01.01.2017	2.215	255.781	257.996
Opskrivningshenlæggelser	100	0	100
Årets resultat	0	26.520	26.520
Egenkapital 31.12.2017	2.315	282.301	284.616

Egenkapitalopgørelse for 2016

	Opskrivnings- henlæggelser t.kr.	Overført overskud t.kr.	I alt t.kr.
Egenkapital 01.01.2016	2.041	237.448	239.489
Opskrivningshenlæggelser	174	0	174
Årets resultat	0	18.333	18.333
Egenkapital 31.12.2016	2.215	255.781	257.996

Noter

1. Femårsoversigt

	2017	2016	2015	2014	2013
	t.kr.	t.kr.	t.kr.	t.kr.	t.kr.
Hoved- og nøgletal					
Resultatopgørelse					
Netto rente- og gebyrindtægter	69.145	70.528	75.668	72.129	71.141
Kursreguleringer	5.905	4.976	-14.206	10.216	18.233
Udgifter til personale og administration	46.023	44.162	42.046	39.635	40.363
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.	-4.591	9.048	7.786	18.319	23.802
Årets resultat	26.520	18.333	7.119	14.549	13.879
Balance					
Udlån, amortiseret kostpris	694.771	681.763	675.227	725.876	759.420
Egenkapital	284.616	257.996	239.489	232.196	218.817
Aktiver i alt	2.117.491	2.037.874	1.987.105	2.097.440	2.278.934
Nøgletal					
Kapitalprocent	21,2	20,0	19,2	17,6	17,3
Kernekapitalprocent	21,2	20,0	19,2	17,6	17,3
Egenkapitalforrentning før skat	12,1	8,7	3,4	7,8	8,6
Egenkapitalforrentning efter skat	9,8	7,4	3,0	6,5	6,5
Indtjening pr. omkostningskrone	1,78	1,40	1,15	1,27	1,26
Renterisiko	3,0	3,6	3,8	2,2	3,7
Valutaposition	3,8	4,7	4,2	4,3	8,7
Valutarisiko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Udlån i forhold til indlån	44,3	46,0	48,7	48,7	45,8
Udlån i forhold til egenkapital	2,5	2,7	2,9	3,2	3,5
Årets udlånsvækst	0,4	0,9	-6,8	-4,4	-14,2
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet	395,2	441,6	467,8	486,1	545,1
Summen af store engagementer	16,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivningsprocent	-0,4	0,9	0,8	1,8	2,3
Afkastningsgrad	1,3	0,9	0,4	0,7	0,6

Noter

	2017	2016
	t.kr.	t.kr.
2. Renteindtægter		
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	27	111
Udlån og andre tilgodehavender	41.329	43.819
Obligationer	10.100	10.411
Afledte finansielle instrumenter	-750	-802
Øvrige renteindtægter	1	3
	<u>50.707</u>	<u>53.542</u>
3. Renteudgifter		
Kreditinstitutter og centralbanker	145	19
Indlån og anden gæld	1.676	2.594
	<u>1.821</u>	<u>2.613</u>
4. Gebyrer og provisionsindtægter		
Værdipapirhandel og depoter	1.725	1.668
Betalingsformidling	1.712	1.719
Lånesagsgebyrer	3.632	3.427
Garantiprovision	7.402	6.425
Øvrige gebyrer og provisioner	6.996	7.038
	<u>21.467</u>	<u>20.277</u>
5. Kursreguleringer		
Udlån og tilgodehavender til dagsværdi	37	0
Obligationer	2.790	78
Aktier mv.	4.283	5.201
Valuta	-7.347	235
Valuta-, rente-, aktie-, råvare- og andre kontrakter samt afledte finansielle instrumenter	6.142	-538
Aktiver tilknyttet puljeordninger	13.279	5.061
Indlån i puljeordninger	-13.279	-5.061
	<u>5.905</u>	<u>4.976</u>
Netto rente- og gebyrindtægter samt kursreguleringer er ikke opdelt på aktiviteter og markeder, da de ikke afviger indbyrdes.		
6. Udgifter til personale og administration		
Lønninger og vederlag til bestyrelse og direktion:		
Direktion (1 person)	1.638	1.518
Bestyrelse (6 medlemmer)	675	560
	<u>2.313</u>	<u>2.078</u>

Noter

	2017	2016
	t.kr.	t.kr.
6. Udgifter til personale og administration (fortsat)		
Personaleudgifter		
Lønninger	21.746	20.938
Pensioner	2.391	2.455
Udgifter til social sikring	4.082	3.749
	28.219	27.142
Øvrige administrationsudgifter	15.491	14.942
Udgifter til personale og administration i alt	46.023	44.162
Det gennemsnitlige antal beskæftigede omregnet til heltidsbeskæftigede:	43,8	43,0
Specifikation af vederlag til direktion og bestyrelse		
Direktion, fast vederlag		
Sidsel Marie Løvvang	1.638	1.518
I alt	1.638	1.518
Bestyrelse, fast vederlag		
Peter Gammelvind, formand	225	200
Knud Erik Jensen, næstformand	150	100
Sven Karsten Andresen	75	65
Helle Føns	75	65
Andreas Christian Beier	75	65
Peder Christian Dahl	75	65
I alt	675	560
Øvrige ansatte med indflydelse på risikoprofilen		
Fast vederlag	3.857	3.603
Pension	425	397
I alt	4.282	4.000
Antal ansatte med indflydelse på risikoprofilen	6	6
Revisionshonorar		
Lovpligtig revision af årsregnskabet	573	532
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	106	70
Skatterådgivning	3	0
Andre ydelser	10	29
Samlet honorar til den repræsentantskabsvalgte revisionsvirksomhed, der udfører den lovpligtige revision	692	631

Noter

	2017	2016
	t.kr.	t.kr.
7. Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.		
Individuelle nedskrivninger:		
Nedskrivninger	11.823	21.473
Tilbageførsel af nedskrivninger foretaget i tidligere regnskabsår	-10.536	-7.116
Andre bevægelser	-4.591	-4.806
Tab på overtagne aktiver	48	0
	-3.256	9.551
Gruppevise nedskrivninger:		
Nedskrivninger	-315	152
Andre bevægelser	-106	-127
	-421	25
Endeligt tabt:		
Endeligt tabt, ikke tidligere nedskrevet/hensat	16	350
Indgået på tidligere nedskrevne fordringer	-930	-878
	-914	-528
I alt nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.	-4.591	9.048
8. Skat		
Beregnet skat af årets indkomst	6.392	3.399
Ændring i udskudt skat	27	31
Ændring i udskudt skat som følge af ændret skatteprocent	0	0
Regulering vedr. tidligere år	-15	0
Skat af årets resultat	6.404	3.430
Effektiv skatteprocent		
Selskabsskattesats	22,0	22,0
Permanente afvigelser	-2,6	-6,2
Andet	0,0	-0,1
	19,4	15,7
9. Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker fordelt efter restløbetid		
Anfordringstilgodehavender	3.157	41.394
Til og med 3 måneder	43.000	0
	46.157	41.394
Tilgodehavender på opsigelse hos centralbanker	43.000	0
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	3.157	41.394
	46.157	41.394

Noter

	2017	2016
	t.kr.	t.kr.
10. Obligationer til dagsværdi		
Statsobligationer	30.440	20.000
Realkreditobligationer	664.056	723.995
Øvrige obligationer	287.033	251.510
	981.529	995.505
11. Aktier		
Børsnoterede aktier	10.850	6.942
Unoterede aktier optaget til dagsværdi	52.678	51.274
Øvrige kapitalandele	316	292
	63.844	58.508
12. Udlån og andre tilgodehavender		
Udlån og tilgodehavender til dagsværdi	5.000	14.963
Udlån og tilgodehavender til amortiseret kostpris	694.771	681.763
	699.771	696.726
Samlet udlån fordelt efter restløbetid		
Til og med 3 måneder	41.633	55.332
Over 3 måneder og til og med et år	217.829	189.450
Over et år og til og med 5 år	228.576	244.262
Over 5 år	211.733	207.682
	699.771	696.726
Værdi af udlån, hvor der er indtruffet objektiv indikation for værdiforringelse før nedskrivning	163.528	188.789
Nedskrivning	77.290	89.449
	86.238	99.340

Noter

	2017	2016
	%	%
12. Udlån og andre tilgodehavender (fortsat)		
Gruppering på sektorer og brancher		
Offentlige myndigheder	0	2
Erhverv		
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	22	20
Industri og råstofindvinding	0	1
Energiforsyning	0	0
Bygge og anlæg	4	4
Handel	5	5
Transport, hoteller og restauranter	2	3
Information og kommunikation	1	0
Finansiering og forsikring	2	3
Fast ejendom	6	6
Øvrige erhverv	7	4
Erhverv i alt	49	46
Private	51	52
I alt	100	100
	t.kr.	t.kr.
13. Domicilejendomme		
Omvurderet værdi primo	12.750	12.750
Afgang i årets løb	0	0
Afskrivning	224	224
Stigninger i omvurderet værdi, indregnet på egenkapitalen	100	174
Fald i omvurderet værdi, indregnet i resultatopgørelsen	-26	50
Omvurderet værdi ultimo	12.600	12.750

Domicilejendommenes dagsværdi revurderes årligt på baggrund af beregnede kapitalværdier for de forventede fremtidige pengestrømme. Der har ikke været involveret eksterne eksperter i målingen af domicilejendomme.

Noter

	2017	2016
	t.kr.	t.kr.
14. Øvrige materielle aktiver		
Samlet kostpris primo	7.175	6.386
Tilgang	668	795
Afgang	970	6
Samlet kostpris ultimo	6.873	7.175
Af- og nedskrivninger primo	5.979	5.642
Årets afskrivninger	447	343
Årets ned- og afskrivninger på afhændede aktiver	966	6
Af- og nedskrivninger ultimo	5.460	5.979
Bogført beholdning ultimo	1.413	1.196
15. Udskudte skatteaktiver		
Udskudt skat primo	31	61
Ændring i udskudt skat	-27	-30
	4	31
Udskudte skatteaktiver		
Materielle anlægsaktiver	-41	-12
Øvrige	45	43
	4	31

Noter

	2017	2016
	t.kr.	t.kr.
16. Aktiver tilknyttet puljeordninger		
Kontantindestående	9.732	11.023
Obligationer	80.357	80.006
Aktier	31.083	26.754
Investeringsandele	127.988	62.126
Andet	1.179	1.665
	<u>250.339</u>	<u>181.574</u>
17. Indlån og anden gæld		
Fordeling på restløbetider		
På anfordring	1.029.455	984.723
Indlån med opsigelsesvarsel:		
Til og med 3 måneder	298.970	326.576
Over 3 måneder og til og med et år	8.774	9.493
Over et år og til og med 5 år	41.271	44.655
Over 5 år	177.985	205.965
	<u>1.556.455</u>	<u>1.571.412</u>
Fordeling på indlånstyper		
På anfordring	1.029.455	984.723
Indlån med opsigelsesvarsel	286.284	314.165
Tidsinds kud	11	1
Særlige indlånformer	240.705	272.523
	<u>1.556.455</u>	<u>1.571.412</u>

Noter

	2017	2016
	t.kr.	t.kr.
18. Eventualforpligtelser		
Garantier mv.		
Finansgarantier	90.019	97.440
Tabsgarantier for realkreditlån	95.923	86.711
Tinglysnings- og konverteringsgarantier	95.966	1.669
Øvrige garantier	17.518	18.278
I alt	299.426	204.098

I lighed med de øvrige danske pengeinstitutter hæfter sparekassen for tab hos Garantiformuen. Seneste opgørelse af sparekassens andel af sektorens indeståelse over for Garantiformuen udgør 0,21 %.

Sparekassen anvender Skandinavisk Data Center A/S som datacentral, og er ved en eventuel udtrædelse forpligtet til betaling af en udtrædelsesgodtgørelse på t.kr. 29.857.

Sparekassen har herudover ingen pantsætninger, sikkerhedsstillelser eller lignende.

19. Nærtstående parter

Der er ingen nærtstående parter med bestemmende indflydelse. Alle transaktioner med nærtstående parter sker på markedsvilkår. Rentesatsen er i intervallet 1,15 % - 9,20 % p.a.

	2017	2016
	t.kr.	t.kr.
Lån til ledelsen		
Direktion	140	140
Bestyrelse	12.117	9.385
	12.257	9.525
Sikkerhedsstillelser		
Direktion	0	0
Bestyrelse	11.667	8.467
	11.667	8.467

Noter

	2017	2016
	t.kr.	t.kr.
	<hr/>	<hr/>
20. Kapitalforhold		
Egenkapital	284.616	257.996
Skatteaktiver	-4	-31
Andre fradrag	-18.850	-17.669
Egentlig Kernekapital	<u>265.762</u>	<u>240.296</u>
Kapitalgrundlag	<u>265.762</u>	<u>240.296</u>

21. Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter anvendes alene til afdækning af sparekassens risici. Valutakontrakter anvendes til afdækning af sparekassens valutarisici. Afdækningerne kan ikke matches 100 %, hvorfor sparekassen har en egenrisiko, der dog er særdeles beskednen.

Oversigt 2017

	Nominel værdi t.kr.	Netto markeds- værdi t.kr.	Positiv markeds- værdi t.kr.	Negativ markeds- værdi t.kr.
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Valutakontrakt				
Til og med 3 måneder	210.606	3.839	3.900	61

Oversigt 2016

Valutakontrakt				
Til og med 3 måneder	100.629	-497	160	657

Noter

22. Risikostyring

Sparekassen er eksponeret over for forskellige typer af risici. Formålet med sparekassens politikker for risikostyring er at minimere de tab, der kan opstå som følge af bl.a. uforudsigelig udvikling på de finansielle markeder.

Det overordnede princip for sparekassen er, at de risici, som opstår i forbindelse med driften, nøje overvåges og holdes inden for de af bestyrelsen fastsatte rammer, og bestyrelsen modtager løbende rapportering herom. Sparekassen udvikler løbende sine værktøjer til identifikation og styring af de risici, som til daglig påvirker virksomheden.

De væsentlige risikotyper i forbindelse med driften af Sparekassen for Nørre Nebel og Omegn er kreditrisikoen på sparekassens udlån, markedsrisikoen på sparekassens egenbeholdning af værdipapirer og valuta- samt likviditetsrisikoen.

Kreditrisikoen defineres som risikoen for, at der opstår tab som følge af debtors manglende overholdelse af en forpligtelse.

Markedsrisikoen defineres som risikoen for, at markedsværdien af en finansiell fordring ændres som følge af ændringer i rentesatser samt ændringer i værdipapir- og valutakurser.

Likviditetsrisikoen defineres som risikoen for at få vanskeligheder med at skaffe kapital til overholdelse af forpligtelser, efterhånden som de forfalder.

Sparekassens bestyrelse forholder sig ligeledes til områder som operationel risiko og IT-drift og -sikkerhed.

Kreditrisici

Sparekassen for Nørre Nebel og Omegn tilstræber ved långivning at sikre en passende spredning på kunder og brancher, således at enkeltengagementer ikke udgør nogen risiko for sparekassens eksistens.

Sparekassens primære kundegrupper er privatkunder, landbrug samt små og mellemstore erhvervsvirksomheder og fordelingen heraf er i henhold til årsrapporten for 2017 51 % til privatkunder, 49 % til erhverv og 0 % til offentlige myndigheder. Heraf udgør landbrugsengagementer 22 %, som er sparekassens største erhvervsgruppe.

Alle engagementer over 1,5 mio. kr. følges løbende på individuel basis. Øvrige udlån og garantier overvåges på gruppevis basis dog sådan, at når objektive indikatorer viser, at der kan opstå et konkret problem med et engagement, bliver disse ligeledes vurderet individuelt. Sparekassen klassificerer kunderne i grupper i overensstemmelse med den risiko, der vurderes at være forbundet med lån til netop denne kunde.

Koncentrationen af store engagementer, det vil sige enkelt engagementer, der overstiger 10 % af sparekassens kernekapital, er ultimo 2017 opgjort til 16,4 %.

For opgørelse af kreditrisici vedrørende udlån i øvrigt henvises til branchefordelingen i note 12.

Markedsrisici

Sparekassens grundlæggende politik vedrørende markedsrisikoen er, at sparekassen aldrig vil påtage sig markedsrisici, der kan få indflydelse på sparekassens handlefrihed mv. I bestyrelsens retningslinjer til direktionen er der indbygget et maksimum for den risiko, sparekassen må påtage sig indenfor de forskellige risikotyper. Bestyrelsen modtager jævnlig rapportering om udviklingen i markedsrisikoen. Det indgår i risikovurderingen, at der skal være et fornuftigt og velafbalanceret forhold mellem risici og afkast.

Obligationsbeholdningen

Sparekassens beholdning af obligationer består af realkreditobligationer, statsobligationer og øvrige obligationer. Øvrige obligationer er erhvervsobligationer. Erhvervsobligationerne er fordelt på flere små beholdninger. Papirerne har en kort løbetid og overvejende en god kreditbonitet, men markedsværdien heraf kan variere i forbindelse med generelle ændringer i kreditspænd i markedet, og selskabsspecifikke forhold kan påvirke værdien af papirerne. På grund af den korte løbetid betragtes risikoen som overskuelig.

Renterisiko

Renterisikoen beregnes i overensstemmelse med Finanstilsynets vejledning, og er udtryk for det tab eller den gevinst, der opnås ved en ændring af renten på de finansielle markeder på 1 procentpoint. Den overvejende renterisiko udgøres af sparekassens beholdning af obligationer. Sparekassen fortager løbende afdækning af renterisikoen. Renterisikoen er ultimo 2017 opgjort til 3,0 % af sparekassens kernekapital, svarende til 8,0 mio. kr. Værdien af sparekassens obligationsbeholdning udgør 982 mio. kr. pr. 31.12.2017 mod 996 mio. kr. ultimo 2016.

Aktierisiko

Sparekassens beholdning af aktier omfatter børsnoterede aktier og investeringsforeninger. Herudover har sparekassen unoterede aktier i en række sektorselskaber (strategiske samarbejdspartnere i pengeinstitutsektoren). Værdien af sparekassens samlede aktiebeholdning udgør 64 mio. kr. ultimo 2017, hvoraf sektoraktier udgør 53 mio. kr. Det tilstræbes, at beholdningen af børsnoterede aktier sikres en passende spredning ved køb af enkeltaktier.

Valutarisiko

Sparekassens valutarisiko består af beholdningen af kontant rejsevaluta, aktier og obligationer i udenlandsk valuta. Sparekassens primære valutaeksponering er i EUR, NOK, SEK og TRY. Øvrige valutaer er uvæsentlige. Sparekassen foretager løbende afdækning af valutarisikoen. Sparekassens bestyrelse har fastsat rammer for hvor stor andel af kapitalgrundlaget, valutarisikoen må udgøre.

Likviditetsrisiko

Sparekassens likvide beredskab bliver styret ved at opretholde tilstrækkelige likvider, likvide værdipapirer, samt tilstrækkelige kreditfaciliteter. Det er sparekassens mål, at kundernes indlån i væsentlig omfang skal finansiere kundeudlåne.

Sparekassen har p.t. ikke optaget finansiering hos andre kreditinstitutter, men har dog mulighed for at gøre brug af bevilget kreditfacilitet.

Likviditetssituationen har i hele 2017 været meget tilfredsstillende, og sparekassens likviditetsreserver ultimo 2017 viser en likviditetsdækningsgrad (LCR) på 399 %. Ledelsen vurderer således, at sparekassens likviditetsreserver er tilstrækkelige.

Sparekassen følger likviditetsudviklingen nøje med en fremskrivning af udviklingen i både et budgetteret scenarium og et stresset scenarium. Likviditeten styres ved anvendelse af likviditetsmodel udviklet af Lokale Pengeinstitutter. Resultatet af likviditetsstyringen rapporteres månedligt til sparekassens direktion og bestyrelse. Den fremskrevne likviditetsudvikling vurderes af ledelsen som værende meget tilfredsstillende.

Operationelle risici

Sparekassen er opmærksom på, at medarbejderne udgør en vigtig ressource, og vurderer løbende risikoen for at miste nøglemedarbejdere. I disse overvejelser indgår behovet for outsourcing af arbejdsopgaver, som den enkelte nøglemedarbejder bestrider. Herudover søger sparekassen i videst muligt omfang at uddanne medarbejdere på områder, hvor det vurderes, at sparekassen har den største afhængighed.

Der er udarbejdet IT-sikkerhedspolitik og nødplaner, hvorved tab i tilfælde af manglende IT faciliteter eller anden lignende krisesituation kan begrænses. Sparekassen har etableret en compliancefunktion, der skal medvirke til at sikre, at vi til enhver tid lever op til eksterne såvel som interne krav. Det er sparekassens politik, at de operationelle risici til stadighed begrænses under hensyntagen til de omkostninger, der er forbundet hermed.

Noter

23. Anvendt regnskabspraksis

Anvendt regnskabspraksis

Sparekassens årsregnskab er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. (Regnskabsbekendtgørelsen).

Årsregnskabet præsenteres i danske kroner og afrundet til nærmeste 1.000 kr.

Årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Ved udarbejdelse af årsregnskabet foretager ledelsen en række regnskabsmæssige vurderinger, der danner grundlag for præsentation, indregning og måling af sparekassens aktiver og forpligtelser. Årsregnskabet er aflagt efter et princip om going concern ud fra den nuværende gældende praksis og fortolkning af reglerne for danske pengeinstitutter.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde sparekassen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når sparekassen som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå sparekassen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til dagsværdi. Dog måles materielle aktiver på tidspunktet for første indregning til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsregnskabet aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Dog indregnes værdistigninger i domicilejendomme direkte i totalindkomstopgørelsen.

Finansielle instrumenter indregnes på handelstidspunktet. Sparekassen anvender ikke de nye regler om omklassificering af visse finansielle aktiver fra dagsværdi til amortiseret kostpris.

Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder

Årsregnskabet udarbejdes ud fra visse særlige forudsætninger, der medfører brug af regnskabsmæssige skøn. Disse skøn foretages af sparekassens ledelse i overensstemmelse med regnskabspraksis og på baggrund af historiske erfaringer samt forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige og realistiske.

Forudsætningerne kan være ufuldstændige, og uventede fremtidige begivenheder eller omstændigheder kan opstå, ligesom andre vil kunne komme frem til andre skøn. De områder, som indebærer en højere grad af vurderinger eller kompleksitet, eller områder, hvor antagelser og skøn er væsentlige for regnskabet, er angivet nedenfor.

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender er foretaget i overensstemmelse med regnskabspraksis, og er baseret på en række forudsætninger. Såfremt disse forudsætninger ændres, kan regnskabsaflæggelsen blive påvirket, og påvirkningen kan være væsentlig. Ændringer kan forekomme ved en ændring i praksis fra myndighedernes side, ligesom ændrede principper fra ledelsen - såsom f.eks. tidshorizonten - ændres.

Den økonomiske afmatning medfører en større usikkerhed ved måling af engagementerne. Det kan således ikke afvises, at en fortsat negativ udvikling inden for brancher, hvor sparekassen har ikke ubetydelige engagementer - ændring af praksis af den ene eller anden årsag - kan medføre yderligere nedskrivninger.

Såfremt det kan fastslås, at ikke alle fremtidige betalinger vil blive modtaget, er fastlæggelsen af størrelsen af de forventede betalinger, herunder realisationsværdier af sikkerheder og forventede dividende udbetalinger fra boer, også undergivet væsentlige skøn.

Nedskrivningerne er opgjort i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens bilag 10 og vurderede sikkerhedsværdier. Værdierne er fastlagt i et illikvidt marked, hvor kendskab til reelle handels- og belåningsværdier er meget sparsom. En afgørende faktor for nedskrivningsberegninger er værdien af landbrugsjorden. I de foretagne nedskrivningsberegninger er der maksimalt anvendt en hektar pris på 125 t.kr. Hvis værdien på landbrugsjord og staldpladser nedsættes yderligere, vil dette medføre behov for yderligere nedskrivninger.

For privatkunder er der usikkerhed forbundet med opgørelse af nedskrivninger. Da det for en del af kunderne kan konstateres, at selvom de på nuværende tidspunkt kan betale ydelserne på lånene, så vil yderligere krav til afdrag eller rente presse betalingsevnen. Hertil kommer, at en række boligejere ikke vil kunne afhænde deres bolig uden tab.

Hensættelser til tab på garantier, hvor der er væsentlige skøn forbundet med kvantificeringen af risikoen for, at der skal betales på den afgivne garanti.

Måling af unoterede aktier og visse obligationer er kun i mindre grad baseret på observerbare markedsdata. Hertil kommer, at der for en række unoterede aktier ikke har været omsætning heri i en årrække. Måling af unoterede aktier og obligationer er derfor opgjort til skønnet markedsværdi og er således behæftet med usikkerhed.

Finansielle instrumenter, som er værdiansat ud fra ikke observerbare input, udgør dog kun en meget lille del af sparekassens aktiver pr. 31. december 2017.

Domicilejendomme, hvor der er væsentlige skøn forbundet med fastlæggelsen af forrentningskravet.

Fastlæggelse af dagsværdi

Dagsværdien er det beløb, som et aktiv kan omsættes til, eller en forpligtelse indfries til, ved en handel under normale omstændigheder mellem kvalificerede, villige og indbyrdes uafhængige parter.

Dagsværdien af finansielle instrumenter, hvor der findes et aktivt marked, fastsættes til den pris, der vil blive modtaget på balancedagen, eller hvis en sådan ikke foreligger en anden offentliggjort kurs, der må antages bedst at svare hertil.

For finansielle instrumenter, hvor der ikke findes et aktivt marked, fastlægges dagsværdien ved hjælp af almindeligt anerkendte værdiansættelsesteknikker, der baserer sig på observerbare aktuelle markedsdata.

Modregning

Sparekassen modregner tilgodehavender og forpligtelser, når sparekassen har en juridisk ret til at modregne de indregnede beløb og samtidig har til hensigt at nettomodregne eller realisere aktivet og indfri forpligtelsen samtidig.

Resultatopgørelsen

Renter, gebyrer og provisioner

Renteindtægter og renteudgifter indregnes i resultatopgørelsen i den periode, de vedrører. Provisioner og gebyrer, der er en integreret del af den effektive rente af et udlån, indregnes som en del af amortiseret kostpris og dermed som en integreret del af det finansielle instrument (udlån) under renteindtægter.

Provisioner og gebyrer, der er led i en løbende ydelse, periodiseres over løbetiden. Øvrige gebyrer (f.eks. etableringsgebyrer) indregnes i resultatopgørelsen på transaktionsdagen.

Vederlag for formidling af realkreditlån for Totalkredit indregnes efter modregningsmodellen. Efter modregningsmodellen indregnes vederlag på tidspunktet for lånets etablering, og vederlag for løbende servicering af låntager indregnes i takt med, at sparekassen forestår serviceringen, og dermed opnår ret til

vederlaget. Totalkredit kan kun modregne konstaterede tab i realkreditlånets første 8 år i de fremtidige løbende provisionsindtægter. Modregning indregnes på tidspunktet for den tabsgivende begivenhed.

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale omfatter løn og gager samt sociale omkostninger, pensioner mv. til sparekassens personale.

Pensionsordninger

Sparekassen har indgået bidragsbaserede pensionsordninger med hovedparten af medarbejderne. I de bidragsbaserede ordninger indbetales faste bidrag til en uafhængig pensionskasse. Sparekassen har ingen forpligtelse til at indbetale yderligere bidrag.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter indeholder indtægter af sekundær karakter i forhold til sparekassens aktiviteter, herunder fortjeneste og tab ved salg af midlertidig overtagne aktiver.

Andre driftsudgifter

Andre driftsudgifter indeholder udgifter af sekundær karakter i forhold til sparekassens aktiviteter, herunder bidrag til sektorløsninger.

Skat

Årets skat, som består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og i anden totalindkomst eller direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer i anden totalindkomst og direkte på egenkapitalen.

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat, indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for betalt acontoskat.

Ved beregning af årets aktuelle skat anvendes de på balancedagen gældende skattesatser og -regler.

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser. Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, indregnes i balancen med den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoskatteaktiver til modregning i fremtidige positive indkomster. Det vurderes på hver balancedag, om det er sandsynligt, at der i fremtiden vil blive frembragt tilstrækkelig skattepligtig indkomst til, at det udskudte skatteaktiv vil kunne udnyttes.

Balancen

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker måles ved første indregning til dagsværdi og måles efterfølgende til amortiseret kostpris.

Tilgodehavender og hos kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker omfatter tilgodehavender hos andre kreditinstitutter samt tidsindskud i centralbanker. Tilgodehavender måles til dagsværdi.

Udlån

Regnskabsposten består primært af udlån, hvor udbetaling er sket direkte til låntager. Udlån, der indgår i en handelsbeholdning, måles til dagsværdi. Øvrige udlån måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi med fradrag af stiftelsesgebyrer m.v., og nedskrivninger til imødegåelse af indtrådte men endnu ikke realiserede tab.

Nedskrivning på udlån og tilgodehavende foretages såvel individuelt som gruppevist. Nedskrivninger til tab foretages, når der er objektiv indikation for værdiforringelse.

For individuelle nedskrivninger anses objektiv indikation som indtruffet, f.eks.:

- ved låntagers kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende overholdelse af betalingspligt for renter og afdrag
- når det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive omfattet af en anden økonomisk rekonstruktion
- når låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder
- når sparekassen yder låntager lempelser i vilkår, som ikke ville være ydet, hvis ikke låntageren var i økonomiske vanskeligheder

Nedskrivning foretages med forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi før nedskrivningen og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger på udlånet, herunder realisationsværdi af eventuelle sikkerheder. Som diskonteringsfaktor anvendes lånets effektive rentesats. Sparekassen gennemgår engagementer over 1,5 mio. kr. individuelt.

For udlån og tilgodehavender, der ikke er individuelt nedskrevet, foretages en gruppevis vurdering af, om der for gruppen er indtruffet objektiv indikation for værdiforringelse.

Den gruppevise vurdering foretages på grupper af udlån og tilgodehavender, der har ensartede karakteristika med hensyn til kreditrisiko. Der opereres med 3 grupper fordelt på én gruppe af offentlige myndigheder, én gruppe af privatkunder og én gruppe af erhvervskunder.

Den gruppevise vurdering foretages ved en segmenteringsmodel, som er udviklet af foreningen Lokale Pengeinstitutter, der forestår den løbende vedligeholdelse og udvikling. Segmenteringsmodellen fastlægger sammenhængen i de enkelte grupper mellem konstaterede tab og et antal signifikante forklarende makroøkonomiske variable via en lineær regressionsanalyse. Blandt de forklarende makroøkonomiske variable indgår arbejdsløshed, boligpriser, rente, antal konkurser/tvangsauktioner m.fl.

Den makroøkonomiske segmenteringsmodel er som udgangspunkt beregnet på baggrund af tabsdata for hele pengeinstitutsektoren. Sparekassen har derfor vurderet, hvorvidt modelestimerne afspejler kreditrisikoen for sparekassens egen udlånsportefølje.

Sparekassen har vurderet, at modellens estimer passer på egne forhold.

Modellens estimer danner baggrund for beregningen af de gruppevise nedskrivninger. For hver gruppe af udlån og tilgodehavender fremkommer et estimat, som udtrykker den procentuelle værdiforringelse, som knytter sig til en given gruppe af udlån og tilgodehavender på balancedagen. Ved at sammenligne det enkelte udlåns aktuelle tabsrisiko med udlånets oprindelige tabsrisiko og udlånets tabsrisiko ultimo den aktuelle regnskabsperiode fremkommer det enkelte udlåns bidrag til den gruppevise nedskrivning. Nedskrivningen beregnes som forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi og den tilbagediskonterede værdi af de forventede fremtidige betalinger.

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender føres på en korrektivkonto, som modregnes under udlån. I resultatopgørelsen indregnes nedskrivninger under posten nedskrivninger på udlån.

Obligationer til dagsværdi

Obligationer, der handles på aktive markeder, måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres efter lukkekursen for det pågældende marked på balancedagen. Udtrukne obligationer måles til nutidsværdien.

Hvis markedet for en eller flere obligationer er illikvidt, eller hvis der ikke findes en offentligt anerkendt pris, fastsætter sparekassen dagsværdien ved brug af anerkendte værdiansættelsesteknikker. Disse teknikker omfatter anvendelse af tilsvarende nylige transaktioner mellem uafhængige parter, henvisning til andre tilsvarende instrumenter, analyser af tilbagediskonterede pengestrømme samt andre modeller baseret på observerbare markedsdata.

Aktier

Aktier måles til dagsværdi. Dagsværdien for aktier der handles på aktive markeder opgøres efter lukkekursen på balancedagen.

Dagsværdien for unoterede og illikvide aktier tager udgangspunkt i tilgængelige oplysninger om handler o.lign. eller alternativt kapitalværdiberegninger. Illikvide og unoterede kapitalandele, hvor det ikke vurderes muligt at opføre en pålidelig dagsværdi, måles til kostpris.

Øvrige materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver måles ved første indregning til kostpris. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen samt omkostninger til klargøring af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Øvrige materielle aktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der foretages lineære afskrivninger over en forventet brugstid på mellem 3 og 5 år. Øvrige materielle aktiver vurderes for nedskrivningsbehov, når der er indikation for værdiforringelse, og der nedskrives til genindvindingsværdi, som er den højeste af nettosalgsprisen og nytteværdien.

Domicilejendomme

Domicilejendomme er ejendomme, som sparekassen selv benytter til administration, filial eller øvrig servicevirksomhed.

Domicilejendomme måles efter første indregning til omvurderet værdi. Omvurdering foretages så hyppigt, at der ikke forekommer væsentlige forskelle til dagsværdien. Domicilejendommens dagsværdi revurderes årligt på baggrund af beregnede kapitalværdier for de forventede fremtidige pengestrømme.

Stigninger i domicilejendommens omvurderede værdi indregnes under opskrivningshenlæggelser under egenkapitalen. Fald i værdien indregnes i resultatopgørelsen, med mindre der er tale om tilbageførsler af tidligere foretagne opskrivninger.

Afskrivninger foretages på baggrund af den opskrevne værdi. Domicilejendomme afskrives over en periode på 50 år.

Aktiver i midlertidig besiddelse

Aktiver i midlertidig besiddelse omfatter materielle aktiver overtaget i forbindelse med nødlidende engagementer. Aktiverne måles til det laveste beløb af den regnskabsmæssige værdi eller dagsværdi med fradrag af omkostninger ved salg. Aktiverne er kun midlertidigt i sparekassens besiddelse og salg vurderes sandsynligt inden for kort tid. Der afskrives ikke på aktiver i midlertidig besiddelse. Aktiver og dertil tilknyttede forpligtelser udskilles i særskilte linjer i balancen.

Eventuel værdiregulering af aktiver i midlertidig besiddelse indregnes i resultatopgørelsen under nedskrivninger på udlån og tilgodehavender.

Andre aktiver

Andre aktiver omfatter øvrige aktiver, der ikke hører til under andre aktivposter. Posten omfatter positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter og indtægter, som først forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning, herunder tilgodehavender renter og udbytte. Bortset fra afledte finansielle instrumenter, der har en positiv værdi på balancedagen og som måles til dagsværdi, måles regnskabsposten ved første indregning til kostpris og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår.

Periodeafgrænsningsposter indregnet under passiver omfatter indtægter, der er indgået før balance tidspunktet, men som vedrører senere regnskabsår.

Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Indlån og anden gæld

Indlån og anden gæld omfatter indlån med modparter, der ikke er kreditinstitutter eller centralbanker. Indlån og anden gæld måles ved første indregning til dagsværdi og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Andre passiver

Andre passiver omfatter øvrige passiver, der ikke hører til under andre passivposter. Posten omfatter negativ markedsværdi af afledte finansielle instrumenter og udgifter, som først forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning, herunder skyldige renter. Bortset fra afledte finansielle instrumenter, der har en negativ værdi på balancedagen og som måles til dagsværdi, måles regnskabsposten ved første indregning til kostpris og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Øvrige finansielle forpligtelser

Øvrige finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi.

Hensatte forpligtelser

Forpligtelser, garantier og andre forpligtelser, der er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling, indregnes som hensatte forpligtelser, når det er sandsynligt, at forpligtelsen vil medføre et træk på sparekassens økonomiske ressourcer, og forpligtelsen kan måles pålideligt. Forpligtelsen opgøres til nutidsværdien af de omkostninger, som er nødvendige for at indfri forpligtelsen. Sparekassens udestående garantier er oplyst i noterne under posten "eventualforpligtelser". Såfremt det vurderes sandsynligt, at en udestående garanti vil påføre sparekassen et tab, er forpligtelsen hertil hensat under posten "hensatte forpligtelser" og udgiftsført i resultatopgørelsen under "nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv."

Egenkapital

Opskrivningshenlæggelser omfatter opskrivning af sparekassens domicilejendomme. Opskrivningen opløses, når en ejendom nedskrives eller sælges.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, henholdsvis balancedagens kurs, indregnes i resultatopgørelsen som kursreguleringer.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter måles til dagsværdi, der som udgangspunkt er baseret på noterede markedspriser. I det omfang, der er tale om ikke noterede instrumenter, opgøres dagsværdien efter almindelig anerkendte principper, der bygger på markedsbaserede parametre. Afledte finansielle instrumenter indregnes under andre aktiver, henholdsvis andre passiver.

Hoved- og nøgletal

Hoved- og nøgletal er opstillet i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens krav herom (bilag 7).

Kommende regnskabsregler

På tidspunktet for offentliggørelse af denne årsrapport er regnskabsstandarden IFRS 9, der erstatter standarden IAS 39 trådt i kraft med virkning fra 1. januar 2018. Regnskabsstandarden IFRS 9 ændrer i væsentlig grad ved de gældende regler for klassifikation og måling af finansielle aktiver, regnskabsmæssige nedskrivninger og i nogen grad ved reglerne om regnskabsmæssig sikring.

De overordnede bestemmelser i IFRS 9 er tilsvarende indarbejdet i den danske regnskabsbekendtgørelse og suppleret af særlige danske nedskrivningsregler i regnskabsbekendtgørelsens bilag 10, der udfylder de overordnede principper i IFRS 9.

Den ændrede danske regnskabsbekendtgørelse træder i kraft samtidig med IFRS 9 dvs. for regnskabsperioden, der begynder 1. januar 2018.

IFRS 9-reglerne om finansielle instrumenter, der er indarbejdet i den danske regnskabsbekendtgørelse, fastsætter følgende om klassifikation og måling samt nedskrivninger på finansielle aktiver:

IFRS 9 klassifikation og måling:

Efter IFRS 9 foretages klassifikation og måling af finansielle aktiver på baggrund af forretningsmodellen for de finansielle aktiver og de kontraktmæssige betalingsstrømme, som knytter sig til de finansielle aktiver.

Finansielle aktiver, som holdes for at generere de kontraktmæssige betalinger, og hvor de kontraktlige betalinger udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til amortiseret kostpris.

Finansielle aktiver, som holdes i en blandet forretningsmodel, hvor nogle finansielle aktiver holdes for at generere de kontraktmæssige betalinger, og andre finansielle aktiver sælges, og hvor de kontraktlige betalinger på de finansielle aktiver i den blandede forretningsmodel udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning som udgangspunkt til dagsværdi gennem anden totalindkomst. Imidlertid indgår de pågældende finansielle aktiver i et risikostyringssystem og en investeringsstrategi, der baserer sig på dagsværdier, og indgår på dette grundlag i sparekassens interne ledelsesrapportering. Sparekassen vurderer på den baggrund, at de finansielle aktiver ikke opfylder de kriterier for forretningsmodel, som knytter sig til målingskategorierne amortiseret kostpris og dagsværdi gennem anden totalindkomst. De pågældende finansielle aktiver måles i stedet til dagsværdi gennem resultatopgørelsen.

Finansielle aktiver, som ikke opfylder de ovennævnte kriterier for forretningsmodel, eller hvor de kontraktmæssige pengestrømme ikke udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til dagsværdi gennem resultatopgørelsen.

Anvendelsen af IFRS 9-målingskategorierne for finansielle aktiver på baggrund af forretningsmodellen og på baggrund af karakteristika ved de kontraktmæssige betalingsstrømme forventes kun at føre til ubetydelige ændringer i målingsprincipper i forhold til målingsprincipperne anvendt i sparekassens årsrapport for 2017.

IFRS 9 – nedskrivninger:

Med IFRS 9 erstattes den gældende nedskrivningsmodel, der er baseret på indtrufne tab ("incurred loss"-model), af en nedskrivningsmodel baseret på forventede tab ("expected loss"-model). Den nye forventningsbaserede nedskrivningsmodel indebærer, at et finansielt aktiv på tidspunktet for første indregning nedskrives med et beløb svarende til det forventede kredittab i 12 måneder (stadie 1). Sker der efterfølgende en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning, nedskrives aktivet med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i aktivets restløbetid (stadie 2). Konstateres aktivet værdiforringet (stadie 3), nedskrives aktivet med et beløb svarende til det forventede kredittab i aktivets restløbetid, der vil være større end i stadie 2, og renteindtægter indregnes i resultatopgørelsen efter den effektive rentes metode i forhold til det nedskrevne beløb.

Nedskrivningerne på kunder/faciliteter i stadie 1 og 2 foretages på baggrund af en porteføljemæssig modelberegning, mens nedskrivningerne for stadie 3-kunder/faciliteter foretages ved en manuel, individuel vurdering.

Den porteføljemæssige modelberegning foretages på baggrund af en PD-model ("Probability of Default"), der udvikles og vedligeholdes på sparekassens datacentral, suppleret med et fremadskuende, makroøkonomisk modul, der udvikles og vedligeholdes af LOPI. Det fremadskuende, makroøkonomiske modul genererer en række justeringsfaktorer, som multipliceres med datacentralens "rå" PD-værdier, som derved justeres i forhold til udgangspunktet.